

Helse- og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no

Deres ref.:
Vår ref.:
Dato: 16.08.2021

Høring: Forslag til endringer i pasientjournalloven og IKT-standardforskriften - Tilgjengeliggjøring av og betaling for nasjonale e-helseløsninger

Norsk Manuellterapeutforening, NMF, viser til høringsbrev av 15. juni 2021 og takker for invitasjonen til å avgi uttalelse.

NMF organiserer hovedtyngden av landets cirka 600 manuellterapeuter. Manuellterapeuter har utdanning på mastergradsnivå. Deres faglige kjerneområde er diagnostisering og behandling av sykdom og skader i muskel- og skjelettapparatet. Det fins manuellterapeuter i alle landets fylker. De fleste arbeider med kommunale avtaler i primærhelsetjenesten. Manuellterapeuter har lignende fullmakter som legenes på muskel- og skjelettområdet. Det vil blant annet si at de kan sykmelde, rekvirere røntgen og henvise til spesialisthelsetjeneste. Manuellterapeuter er via forskrift pålagt å kommunisere med andre deler av helsetjenesten og Helfo ved hjelp av elektronisk kommunikasjon.

I likhet med departementet ser NMF behov for at arbeidet med å innføre og utvikle e-helseløsninger koordineres på sentralt hold. Forslagene i det foreliggende høringsnotatet tar imidlertid i stor grad opp forslagene i Meld. St. 6 (2020-2021) Lov om e-helse, et lovforslag som ble trukket i 2020. Vi kan fortsatt ikke se at konsekvensen for brukerne av e-helseløsningene, herunder manuellterapeutene, er tilstrekkelig utredet og ber om at høringsnotatet trekkes.

Betaling for e-helseløsninger

I notatet foreslår departementet en forskriftsfesting av betaling for bruk av helsenettet. Betalingsplikten skal omfatte både eksisterende brukere, kommunene og regionale helseforetak. Ifølge forslaget skal betalingsplikten for kommunene, som per i dag er unntatt, omfatte fastlegene som del av den kommunale helse- og omsorgstjenesten¹. Fysioterapi- og manuellterapi-tjenesten – som også er en del av den kommunale helse- og omsorgstjenesten – nevnes ikke. Dette er en urimelig forskjellsbehandling og må bero på mangelfull kunnskap om den kommunale primærhelsetjenesten.

Manuellterapeuter betaler i dag selv utgiftene ved oppkobling til Helsenett. NMF og fysioterapeutenes organisasjoner har forhandlet fram takster som gir terapeutene adgang til å kreve delvis refusjon av helsenett-utgiftene. Denne ordningen er svært problematisk da disse takstene på langt nær dekker de reelle utgiftene for å kommunisere over helsenett.

Det er uhensiktsmessig å etablere betalingsplikt for brukerne kombinert med en slik delvis refusjonsordning gjennom takstsystemet. Dette stimulerer ikke til utvikling og bruk av

---

¹ Jf. høringsnotatet nederst side 4 og øverst side 5.

helsenettet, da enhver utviklingskostnad og økt brukerbetaling vil føre til økte utgifter for terapeuten. Dette står i sterk kontrast til hva departementet selv hevder er hensikten på å innføre betalingsplikt for bruk av e-helseløsninger:

Departementet legger vekt på at pålegg om betaling vil stimulere virksomhetene til å ta løsningene i bruk og på denne måten bidra til å øke nytten av løsningene.²

Vi merker oss også at KS er svært bekymret for en lignende situasjon når det gjelder innføring av betalingsplikt for kommunene:

«Den fremtidige kostnadsveksten av etablerte løsninger gir særlig grunnlag for bekymring gitt teknisk gjeld og de betydelige ambisjonene for videreutvikling og økt bruk. For at Stortinget skal ha et tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til den foreslåtte finansieringsmodellen, mener KS at det er behov for en nærmere fremstilling og utredning av hvilke finansieringsprinsipper som normalt legges til grunn ved nye lovpålegg, hva som her foreslås, konsekvensene av forslaget for kommunesektoren og en nærmere begrunnelse for finansieringsmodell i denne saken.»³

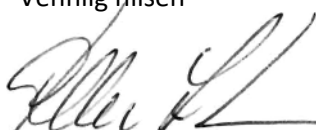
NMF mener at løsningene i Helsenett og på helsenorge.no er en del av infrastrukturen i det offentlige helsevesenets som bør fullfinansieres av staten. Slik fullfinansiering kan kombineres med lov- eller forskriftspålegg til brukergrupper/virksomheter om å ta i bruk løsningene.

Nasjonale e-helseløsninger

Manuellterapeuter er primærkontakter for muskel- og skjelettpasienter, som er den største pasientgruppen i helsetjenesten og som koster det offentlige mest. Muskel- og skjelettpasienter har et stort behov for informasjon om, selvbetjeningsløsninger hos og dialog med manuellterapeuter via helsenorge.no. Manuellterapeuter har et stort tjenestelig behov for lese- og skrivetilgang i kjernejournal. Høringsnotatet gjennomgår hvilke virksomheter som skal tilgjengeliggjøres i de ulike e-helseløsningene, men manuellterapeuter er konsekvent utelatt i vurderingene og i tidsplanene.⁴

Notatet fremstår etter dette som mangelfullt, og vi ber derfor om ny utredning.

Vennlig hilsen

NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING

Peter Chr. Lehne

leder

---

² Side 43 i Høringsnotatet

³ Side 20

⁴ Jf. tabell på side 31